

اثر فرکانس جریان پوشش دهی بر خواص خوردگی و ریزساختار پوشش‌های ایجادشده در روش اکسیداسیون پلاسمایی الکترولیتی بر زیرلایه منیزیم AZ31

احسان ضیائی، مسعود عطاپور، حسین ادریس، امین حکیمیزاد

دانشکده مهندسی مواد، دانشگاه صنعتی اصفهان

(دریافت مقاله: ۹۴/۱۰/۰۵ - پذیرش مقاله: ۹۶/۰۱/۳۰)

چکیده

در سال‌های اخیر پوشش‌های اکسیداسیون پلاسمایی الکترولیتی بر زیرلایه‌های فلزاتی چون منیزیم، تیتانیوم و آلومینیمیم مورد بررسی قرار گرفته‌اند. یکی از موارد مهم در خواص این پوشش‌ها شرایط جریان اعمالی به نمونه در حین پوشش دهی است. در این تحقیق اثر فرکانس‌های بالاتر از ۱۰۰۰ Hz بر خواص خوردگی و ریزساختار پوشش‌های اکسیداسیون پلاسمایی (PEO) بر زیرلایه منیزیم AZ31 بررسی شد. پوشش دهی در حمامی با ترکیب 10 g/l تری‌سدیم فسفات و 2 g/l پتاسیم هیدروکسید و بوسیله جریان پالسی مستقیم تکقطبی با چرخه کاری ۱۲ درصد، در سه فرکانس ۳۰۰۰ Hz و ۲۰۰۰ و ۱۰۰۰ انجام گرفت. بررسی‌های میکروسکوپی الکترونی انجام گرفته از سطح و مقطع پوشش‌ها تغییرات محسوسی در ریزساختار پوشش‌ها نشان نداد. همچنین آزمون پراش پرتو ایکس حاکی از عدم وجود فازهای فسفاتی بود و تنها دو فاز MgO و Mg را در تمام پوشش‌ها نشان داد. بررسی‌های الکتروشیمیایی شامل آزمون‌های پتانسیل مدارباز، پلاریزاسیون پتانسیو دینامیک و امپدانس الکتروشیمیایی حاکی از مقاومت خوردگی بالاتر نمونه پوشش داده شده در فرکانس ۲۰۰۰ Hz بود و به نظر می‌رسد فرکانس بهینه برای انجام چنین پوششی فرکانس ۲۰۰۰ Hz باشد.

واژه‌های کلیدی: منیزیم AZ31، اکسیداسیون پلاسمایی الکترولیتی، میکروسکوپی الکترونی، امپدانس الکتروشیمیایی، خوردگی.

Effect of Coating Current Frequency on Corrosion Behavior and Microstructure of PEO Coated AZ31 Magnesium Alloy

Ehsan Ziyaei, Masoud Atapour, Hossein Edris, Amin Hakimizad

Department of Material Engineering, Isfahan University of Technology

(Received 26 December 2015, accepted 19 April 2017)

Abstract

In recent years the Plasma electrolytic oxidation (PEO) coatings on Mg, Ti and Al substrates are widely investigated. One of the important parameters which affects these coatings properties is the electrical current which used in the process. However, in this study the effect of frequencies over 1000Hz on corrosion behavior and microstructure of PEO coated samples of Mg AZ31 was investigated. The samples have been coated in a basic bath with 10 g/l Na_3PO_4 and 2 g/l KOH under DC pulsed unipolar current with 12% duty cycle in 1000, 2000, 3000Hz frequency. Microscopy investigations of surface and cross sections of samples showed no significant difference between three samples. Also, the X-Ray Diffraction studies showed Mg and MgO as dominant phases of all coatings and there were no phosphate containing phases in the coatings. The electrochemical tests including OCP, Potentiodynamic polarization and EIS showed superior corrosion resistance for 2000Hz sample and it concluded that this sample may be the optimum specimen.

Keywords: Mg AZ31, Plasma electrolyte oxidation, Electron Microscopy, Electrochemical Impedance Spectroscopy, Corrosion.

E-mail of Corresponding author: e.ziyaei@ma.iut.ac.ir.

کردن ساختارهای RNA DNA است^[۷]. بنابراین در این تحقیق آلیاز منیزیم AZ31 بعنوان زیرلایه مورد بررسی انتخاب گشت. اما با تمام این مزایا منیزیم از مقاومت خوردگی پایینی برخوردار است و نرخ خوردگی آن می تواند باعث از بین رفتن استحکام مکانیکی کاشتنی قبل از بهبودی کامل بیمار شده و حتی با جمع شدن مقادیر زیاد گاز هیدروژن در اطراف بافت ایجاد التهاب حاد و پس زدن کاشتنی شود^[۸، ۶]. برای رفع این نقص باید بوسیله ای بتوان نرخ خوردگی این آلیازها را به گونه ای کنترل نمود. پوشش های تبدیلی دسته ای از پوشش ها هستند که بواسطه واکنش های شیمیابی و الکتروشیمیابی که میان محلول پوشش دهی، اجزای آن و زیرلایه رخ می دهند، موجب تشکیل لایه ای اکسیدی می شوند. این لایه اکسیدی در دو جهت رویه داخل و خارج زیرلایه رشد می کند. این نوع پوشش ها در بهبود مقاومت خوردگی فلزاتی که دارای لایه رویین طبیعی هستند، قابل احرا بوده و در حقیقت با اعمال شرایط پوشش دهی در این مواد لایه اکسیدی طبیعی عامدانه رشد داده می شود. منیزیم، تیتانیوم و آلومینیم را می توان در این روش استفاده نمود.

پوشش های تبدیلی شامل روش های آندایز، آندایز سخت و فرآیند اکسیداسیون پلاسمایی الکتروولیتی هستند. روش اکسیداسیون پلاسمایی الکتروولیتی را می توان تلقیقی از روش های آندایز (اکسیداسیون الکتروولیتی) و تخلیه پلاسمایی^۴ دانست. تشابه عمده این دو فرآیند در این است که هر دو سطح فلز را به وسیله الکتروولیت اکسید می کنند^[۹]. روش های آندایز و آندایز سخت به علت استفاده از محلول های اسیدی و آلودگی زیست محیطی که در بر دارند مورد توجه نیستند همچنین این دو روش پوششی با ضخامت کمتر نسبت به روش اکسیداسیون پلاسمایی تولید می کنند بنابراین روش اکسیداسیون پلاسمایی به علت ایجاد پوشش های با ضخامت بیشتر و استفاده از محلول های قلایی ضعیف مورد توجه قرار می گیرد. تحقیقات وسیعی در کاربرد این پوشش ها بر زیر لایه های مختلف انجام گرفته است بعنوان مثال در تحقیقی^[۱۰] اثر محلول های پایه سیلیکاتی به

مقدمه

امروزه منیزیم و آلیازهای آن علاوه بر کاربردهایی که در صنایع هوا فضا و حمل نقل دارند بعنوان کاشتنی های ارتودپی نیز مورد استفاده قرار می گیرند. برخی از آلیازهای منیزیم بعنوان کاشتنی های زیست تخریب پذیر در بدن می توانند، استفاده شوند^[۱]، که می توانند به کاهش تعداد جراحی های دردآور برای بیمار کمک کند. در دهه های اخیر از آلیازهای پایه کبالت و نیکل و تیتانیوم برای این منظور استفاده می شد. اما استفاده از این مواد مستلزم انجام عمل جراحی دوم برای خارج نمودن کاشتنی پس از بهبودی داشت. همچنین دیگر ایراد استفاده از این مواد استحکام مکانیکی بالای آنها بود که موجب عدم توازن تنفس در فصل مشترک کاشتنی و بافت و نارسایی در رشد طبیعی استخوان می شدند^[۲، ۳]. اما منیزیم و آلیازهای آن تناسب مکانیکی بیشتری با بافت استخوان انسان دارند که می تواند به بهبودی سریع تر بیمار کمک کند و همچنین منیزیم برای بدن سمی نبوده و حل شدن مقادیری منیزیم در اطراف بافت ایجاد التهاب حاد نمی کند و علاوه بر این وجود منیزیم برای رشد بافت استخوان و بهبودی آن الزامی است^[۴، ۵]. تحقیقات نشان داده اند که کم بودن میزان منیزیم می تواند موجب بیماری پوکی استخوان شود^[۶]. در میان تیتانیوم، هیدروکسی اپاتیت مصنوعی و آلیازهای کبالت و کروم تنها گزینه مشابه استخوان طبیعی منیزیم و آلیازهای آن هستند. منیزیم فلزی بسیار سبک وزن با چگالی ۱/۷۴ گرم بر سانتی متر مکعب است. چگالی این آلیاز به ترتیب ۱/۶ و ۴/۵ برابر از آلومینیم و فولاد کمتر است. تافنس شکست^۱ آن بسیار بیشتر از مواد سرامیکی مورد استفاده در استفاده های مشابه است و حتی مدول الاستیک^۲ و مقاومت فشاری^۳ آن نزدیک به استخوان طبیعی است. منیزیم برای فرآیندهای زیستی بدن انسان حیاتی است. همچنین دیده شده است که منیزیم در فعالیت برخی آنزیم ها مؤثر است و حتی عاملی برای پایدار

¹ Fracture Toughness

² Elsatic Modulus

³ Compression Strength

بمنظور پوشش دهی نمونه های یاد شده از دستگاه پوشش دهی اکسیداسیون پلاسمایی دارای سامانه ایجاد جریان پالسی با مشخصات پتانسیل بیشینه V_{600} و بیشینه I_{12A} استفاده شد، و فاصله میان آند و کاتد ۵ سانتی متر انتخاب شد که در شکل ۱-۲ می توان شمایی از این دستگاه را مشاهده نمود. با توجه به این که فرکانس های پایین تر از 1000 Hz در تحقیقات قبلی مورد بررسی قرار گرفته اند [۱۱] تصمیم بر این شد تا اثر انجام فرآیند بر زیر لایه و پوشش ها در فرکانس های بالاتر مورد بررسی قرار گیرد. پوشش ها به این صورت آماده شدند که فرآیند پوشش دهی بر آلیاز منیزیم AZ31 با دانسیته جریان 30 miliAmper بر سانتی متر مریع و زمان 30 دقیقه و سه فرکانس 3000 Hz و 2000 Hz و 1000 Hz جریان پالسی مستقیم با چرخه کاری ۱۲ درصد انجام گرفت.

محلول پوشش دهی شامل 10 g/cm^3 بر لیتر تری سدیم فسفات و 2 g/cm^3 بر لیتر پتابسیم هیدروکسید بود که تمامی مواد از شرکت مرک آلمان و با خلوص بالا تهیه شدند، دمای محلول در تمام فرآیندها بوسیله سامانه آب خنک در محدوده $25 \pm 2^\circ\text{C}$ درجه سانتی گراد نگهداری شد.

همراه افزودنی های مختلف بر خواص خوردگی آلیاز AZ31 انجام گرفته است. همچنین تحقیقاتی در مورد اثر فرکانس جریان پالسی اعمالی و پارامترهای الکتریکی بر زیر لایه AM50 انجام گرفته است [۱۱]. اما نظر به این که تاکنون محدوده فرکانس های مورد استفاده در آنها به فرکانس های زیر 1000 Hz محدود شده است و یا زیر 1000 Hz مورد استفاده متفاوت بوده اند که خود از اثر بالایی در این فرآیند برخوردار است، در این تحقیق تصمیم بر این شد تا اثر فرکانس های بالاتر از 1000 Hz بر خواص AZ31 خوردگی پوشش های انجام گرفته بر زیر لایه منیزیم در محلول های فسفاتی بررسی شود، تا دید کاملتری نسبت به اثر فرکانس بر مقاومت خوردگی و ریزاساختار پوشش ها پیدا شود.

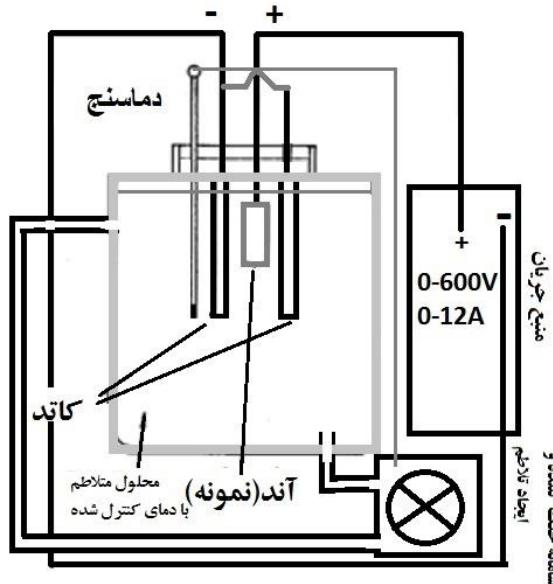
مواد و روش ها

آماده سازی نمونه و مراحل پوشش دهی

در این تحقیق از ورق آلیاز منیزیم AZ31 با ضخامت 3 mm متر و با ترکیب شیمیایی نشان داده شده در جدول ۱ استفاده شد. نمونه های مستطیلی شکل به ابعاد $2/5\text{ mm}$ در 10 mm سانتی متر از ورق یاد شده بریده شدند و توسط سنباده های 600 تا 1200 rpm آماده سازی انجام گرفت همچنین نمونه های آماده شده توسط استون و در حمام فراصوت چربی زدایی شده و در هوای گرم خشک شدند.

جدول ۱. ترکیب شیمیایی آلیاز استفاده شده در پژوهش.

S	P	Mn	Ti	Zn	K	Ca	Fe	Si	Al	Mg	نام عنصر
$0/112$	$0/011$	$0/395$	$0/011$	$0/88$	$0/11$	$0/06$	$0/02$	$0/42$	$2/42$	$95/47$	درصد وزنی Wt.%

شکل ۱. شماتیک از دستگاه پوشش دهی به روش اکسیداسیون پلاسمایی استفاده شده در تحقیق.

مدل PARSTAT 2273 در یک سل سه الکترودی استاندارد حاوی الکترود کالومل اشباع بعنوان الکترود مرجع و یک صفحه پلاتینی بعنوان الکترود کمکی انجام گرفتند. آزمون تافل در محدوده ۰-۲۵۰ تا ۵۰۰ میلی ولت نسبت به پتانسیل مدارباز، با نرخ روبش 5 mV/s صورت پذیرفت. آزمون طیف سنجی امپدانس الکتروشیمیایی در نقطه در محدوده ۱۰۰ kHz تا ۱۰۰ mHz در پتانسیل مدارباز دامنه پتانسیل ۱۰ میلی ولت انجام و نتایج حاصل از آن بوسیله مدول Zfitt از زیر مجموعه های نرم افزار EC-Lab تحلیل شد. همچنین آزمون های پتانسیل مدارباز نیز توسط دستگاه IviumStat XRe انجام گردید. این دستگاه سه الکترودی با الکترود مرجع کالومل اشباع بود انجام گرفت، در تمامی آزمون ها ۰/۶۰۸ سانتی متر مربع از نمونه ها در معرض محلول خورنده قرار گرفت و تمام آزمون ها به منظور اطمینان از نتایج سه مرتبه تکرار شدند.

آزمون های مشخصه یابی پوشش

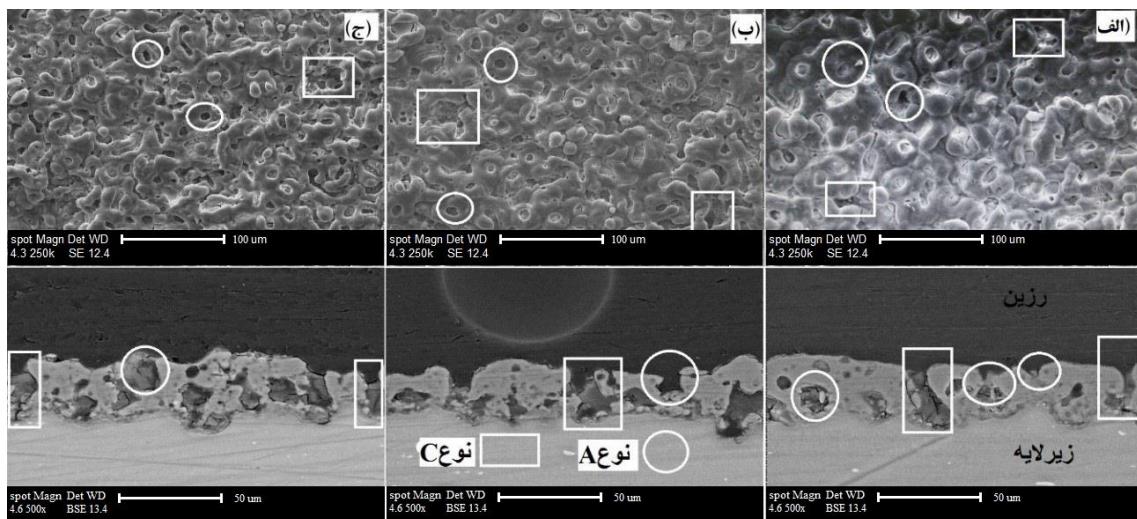
فازیابی پوشش ها بوسیله دستگاه پراش پرتو ایکس (مدل Philips-XPert-MDP) با اشعه K_{α} مس و با پتانسیل 40 KV و جریان 30 mA در دامنه 2θ از 10 تا 100 درجه و با نرخ روبش $0.05^{\circ}/\text{s}^2$ انجام گرفت و نتایج آن بوسیله نرم افزار XPert High Score و پایگاه داده PDF2 مورد بررسی قرار گرفت.

مطالعات ریزاساختاری توسط دستگاه Philips XL30 انجام گرفت. ضخامت پوشش ها بوسیله نرم افزار Image J 1.44p و تصاویر میکروسکوپی الکترونی انجام گرفت.

رفتار خوردگی پوشش و زیر لایه پس از 30 دقیقه غوطه وری در محیط محلول رینگر (جدول ۲) توسط آزمون پلاریزاسیون تافل ارزیابی گردید، همچنین آزمون های امپدانس الکتروشیمیایی در 2 ساعت پس از غوطه وری انجام گرفت. آزمون ها توسط پتانسیو استات (AMETEK)

جدول ۲. ترکیب شیمیایی محلول رینگر استفاده شده در تحقیق.

NaCl	CaCl ₂ .2H ₂ O	NaHCO ₃	KCl	ماده
۸/۵	۰/۲۲	۰/۱۵	۰/۲۵	(g/l) غلظت

شکل ۲. تصاویر میکروسکوپی الکترونی از نمونه های پوشش داده شده در فرکانس های (الف) ۱۰۰۰ Hz، (ب) ۲۰۰۰ Hz و (ج) ۳۰۰۰ Hz.

اما مخرب ترین نوع این حفرات B نامیده می شود که این دسته از حفره ها از سطح پوشش تا زیر لایه راه دارند و می توانند عاملی برای انتقال یون های مخرب به سمت زیر لایه و کاهش مقاومت خوردگی شوند. علت تشکیل این نوع از حفرات میدان الکتریکی قوی ایجاد شده در ضخامت پوشش و شکست و دی الکتریک یعنی پوشش اکسیدی در این ناحیه است [۱۲]. ضخامت پوشش های ایجاد شده از ۲۵ تا ۳۵ میکرون متغیر است که بیشترین ضخامت مربوط به نمونه پوشش داده شده در فرکانس ۳۰۰۰ Hz است و همچنین مقایسه این تصاویر با تحقیقات انجام شده توسط دیگران [۱۳-۱۵] شباهت آنها را تأیید می کند. همانطور که اشاره شد سه نوع جرقه در حین فرآیند امکان ایجاد دارند که اثرات آنها به صورت کانال های تخلیه یا حفرات بر سطح نمونه قابل مشاهده

نتایج و بحث

بررسی های میکروسکوپی الکترونی:

بررسی های میکروسکوپی الکترونی از سطح نمونه های پوشش داده شده در فرکانس های کاری متفاوت در شکل ۲ آورده شده اند. به طور کلی در حین پوشش دهن اکسیداسیون پلاسمایی سه نوع جرقه قابل مشاهده است که نتیجه آنها می تواند سه نوع مشخص حفره به نام های A، B و C باشد. حفرات یا بعبارتی کانال های نوع A حفرات سطحی هستند که به فصل مشترک فلز - پوشش راه ندارند و این گونه گفته شده است که این نوع از حفرات نتیجه تخلیه گازهای به دام افتاده در سطح پوشش هستند. حفرات از نوع C دارای عمق بیشتری نسبت به حفرات نوع A هستند اما این حفرات راهی به فصل مشترک پوشش زیر لایه ندارند و علت تشکیل این نوع حفرات همانند حفرات نوع A است،

آزمون های خوردگی

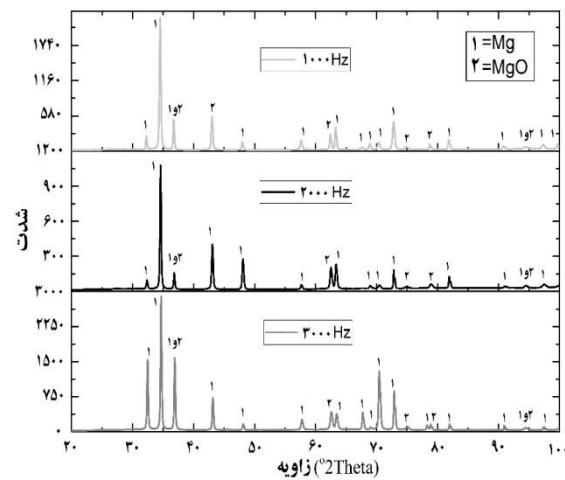
آزمون پتانسیل مدار باز

شکل ۵ نمودار پتانسیل خوردگی در طول زمان ۶ ساعت غوطه وری را نشان می دهد. در رابطه با نوسانات پتانسیل خوردگی برحسب زمان چنین گفته می شود که عدم تعادل میان واکنش های شیمیایی خوردگی موجب چنین نوساناتی می شود و این که یک نمونه از نوسانات بالایی برخوردار است می تواند با زبری سطح آن رابطه داشته باشد به گونه ای که میزان نوسانات یک نمودار پتانسیل خوردگی برحسب زمان نسبت مستقیمی با میزان تخلخل ها در سطح نمونه دارد و این شرایط را می توان این چین توضیح نمود که به محض پر شدن یک حفره بوسیله محصولات خوردگی حفره دیگری وارد عمل شده و موجب آزاد شدن یون ها در محلول می شود که خود پتانسیل خوردگی را به مقادیر منفی تر سوق خواهد داد. دو حالت ممکن است برای یک نمونه رخ دهد که موجب عدم برقراری تعادل در حین واکنش های خوردگی و ایجاد نوسان در پتانسیل خوردگی شود که یکی از آنها پایین بودن رخ انجام واکنش خوردگی و کند بودن سیستمیک آن است به گونه ای که واکنش های جانبی که بوسیله اجزای دیگر در محلول رخ می دهنند سرعت بیشتری داشته باشند و به گونه ای واکنش اصلی را تحت تأثیر قرار دهند، حالت دیگر را می توان این گونه توضیح داد که انجام واکنش های موازی در یک سل خوردگی که هر کدام پتانسیل تعادلی مربوط به خود و جریان تبادلی خاص خود را دارند و برآیند این واکنش ها می توانند موجب عدم تعادل در پتانسیل خوردگی شود [۱۸]. با توجه به تفاسیر، می توان از شکل ۴ که رفتار نمونه ها را طی ۶ ساعت از غوطه وری نشان می دهد، این گونه برداشت نمود که در تمام نمونه ها نوسانات نشان از عدم برقراری تعادل در رخ انجام واکنش های خوردگی طی ۶ ساعت است همچنین می توان دید که پتانسیل خوردگی

است که در این نمونه ها نیز دو نوع A و C قابل تشخیص هستند. در مورد ریز ساختارهای به دست آمده به هنگام پوشش دهی تقریباً می توان گفت که هیچ تغییر محسوسی وجود ندارد و ریز ساختارها شبیه یکدیگر هستند و تنها تفاوتی جزئی در میزان حفرات و ضخامت پوشش ها دیده می شود.

فازیابی پراش پرتوایکس

نتیجه فازیابی بوسیله پراش پرتو ایکس برای سه نمونه پوشش دار در شکل ۳ آورده شده است. همان طور که دیده می شود فازهای Mg و MgO تشکیل دهنده این پوشش ها هستند که در پژوهش های دیگر [۱۶، ۱۷] نیز مشاهده شده اند. اما آنچه در میان این نمودارها مشهود است عدم وجود فازهای حاوی فسفات است که دلیل آن را می توان فرکانس استفاده شده در حین فرآیند پوشش دهی و نوع جریان مورد استفاده در آن دانست [۱۱]. همچنین وجود منیزیم در این الگوها می تواند به دلیل ضخامت کم پوشش ها و نفوذ پرتو ایکس تا زیر لایه باشد.

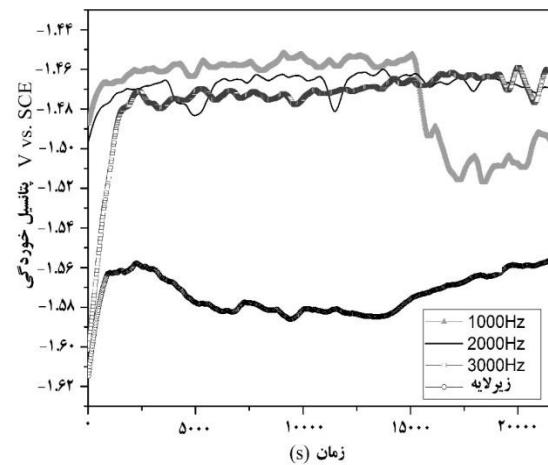

شکل ۳. نتایج بررسی پراش پرتوایکس بر نمونه های پوشش داده شده در سه فرکانس ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ Hz.

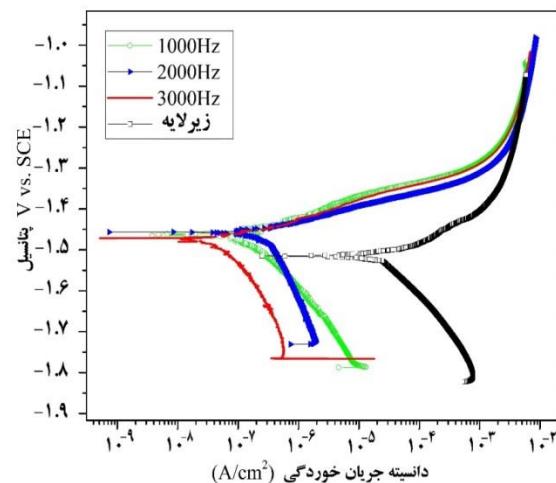
آزمون های پلاریزاسیون پتانسیو دینامیک

آزمون های پلاریزاسیون پتانسیو دینامیک برای بررسی رفتار خوردگی نمونه ها و همچنین بررسی سرعت آن در محلول رینگر انجام گرفت. نتیجه این آزمون ها در شکل ۵ و جدول ۳ آورده شده است. آنچه از نتایج این آزمون ها برمی آید این است که نرخ خوردگی نمونه 3000Hz که در فرکانس بالاتری پوشش داده شده است، کمتر از نمونه 2000Hz و 1000Hz است که هر دو در یک محدوده قرار دارند و هر سه نمونه نرخ خوردگی کمتری از زیر لایه میزیم AZ31 دارند. شبب نواحی آندی و کاتدی در سه نمونه تقریبا ثابت است که نشان از واکنش های آندی و کاتدی مشابه در خوردگی این نمونه ها دارد، همچنین نکته قابل توجه ترتیب قرارگیری پتانسیل های خوردگی در این سه نمونه است که در تطابق با آزمون های بلندمدت پتانسیل مدار باز نسبت به زمان است. در مورد نرخ خوردگی پایین تر نمونه 3000Hz می توان این گونه بیان کرد که حفرات کوچک تر موجود در سطح این نمونه و همچنین ضخامت بیشتر نمونه موجب کاهش نرخ خوردگی نسبت به نمونه های دیگر شده است.

نمونه 3000Hz از دیگر نمونه ها منفی تر است که نشان از فعالیت بالا این نمونه دارد.

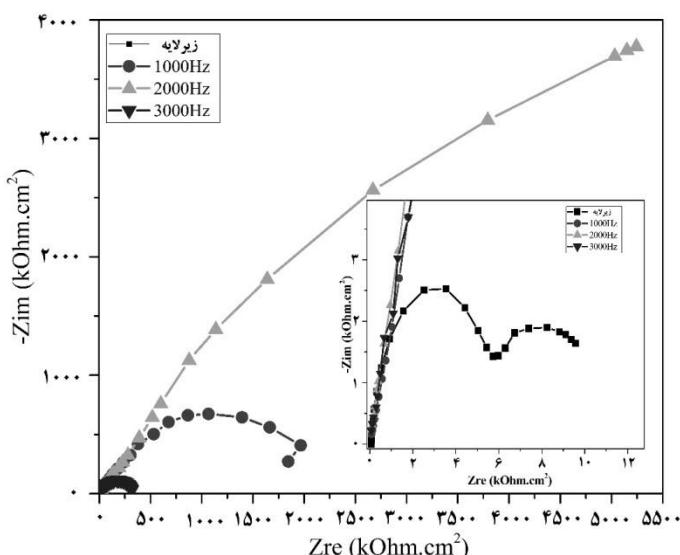
شکل ۴. پتانسیل خوردگی برحسب زمان برای مدت ۶ ساعت غوطه وری برای نمونه های پوشش داده شده و زیر لایه.

شکل ۵. نمودارهای پلاریزاسیون پتانسیو دینامیک برای نمونه های پوشش داده شده در سه فرکانس 3000Hz و 2000Hz و 1000Hz و زیر لایه در محلول رینگر و نرخ روبش 0.5mV/s

جدول ۳. نتایج آزمون های پلاریزاسیون پتانسیو دینامیک برای نمونه های پوشش داده شده در سه فرکانس ۳۰۰۰ Hz و ۲۰۰۰ Hz و ۱۰۰۰ Hz

Ecorr(mV)	Icorr(µA)	B _a (mV)	B _c (mV)	نمونه
-۱۵۱۵/۰۴	۶۳/۲۱	۱۲۹/۱	۲۹۳/۵	زیر لایه
-۱۴۶۲/۴	۰/۱۲	۴۵/۱	۲۲۲/۹	۱۰۰۰ Hz
-۱۴۵۵/۷	۰/۲۸	۳۸/۱	۲۸۹/۵	۲۰۰۰ Hz
-۱۴۸۳/۱	۰/۰۶	۵۱	۲۳۰/۳	۳۰۰۰ Hz

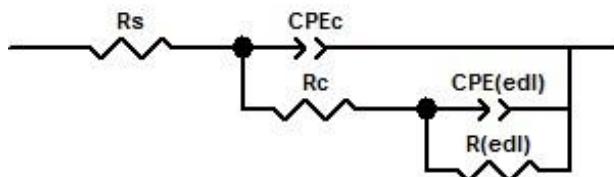
شکل ۶. نتایج آزمون امپدانس الکتروشیمیایی برای نمونه دارای پوشش اکسیداسیون پلاسمایی و زیر لایه برای ۲ ساعت غوطه وری در محلول رینگر.

خازنی پوشش ها از المان های فاز ثابت استفاده شده است که علت آن عدم ایده آل بودن پوشش ها به علت تقایص سطحی موجود و یا بعبارتی ترک ها و حفرات تخلیه بر جای مانده روی سطح پوشش موجب خارج شدن این ظرفیت از حالت ایده آل می شود، آنچه در مورد پوشش ها مشاهده می شود بیشتر بودن ظرفیت خازنی مربوط لایه دوگانه الکتریکی یا CPE_{edl} نسبت به ظرفیت خازنی پوشش یا CPE_c است [۲۰]. همان طور که در جدول ۴ دیده می شود مقاومت خوردگی پوشش فرکانس ۲۰۰۰Hz از تمام نمونه ها بیشتر است در مراحل بعدی به ترتیب پوشش های انجام گرفته در ۱۰۰۰Hz و ۳۰۰۰Hz قرار می گیرند و کمترین مقاومت مربوط به زیر لایه است که با نتایج آزمون پلاریزاسیون پتانسیو دینامیک برای ۳۰۰۰Hz

آزمون های امپدانس الکتروشیمیایی برای بررسی مکانیسم انجام واکنش های خوردگی در پوشش ها، آزمون های امپدانس الکتروشیمیایی برای ۲ ساعت از غوطه وری در دمای ۲۵°C در محلول رینگر انجام شد. نتایج آزمون ها در شکل ۶ آورده شده است و همچنین مقادیر محاسبه شده برای المان های موجود در مدارهای معادل این آزمون ها در جدول ۴ برای نمونه های پوشش داده شده در فرکانس های مختلف آورده شده است. در نمودارهای امپدانس الکتروشیمیایی افزوده شدن مقادیر المان خازنی نشان از ورود یون ها و محلول خورنده به پوشش و به طور کلی کاهش مقاومت پوشش است که با کاهش مقاومت مربوط به این المان ها همراه می شود [۱۹]. همچنین همانطور که دیده می شود برای نشان دادن ظرفیت

لایه و یا بعبارتی طبیعت لایه دوگانه الکتریکی است. در مورد نمونه بدون پوشش نیز دو ثابت زمانی دیده می شود. بررسی های پیرامون این دو ثابت زمانی نشان داد که معمولاً ثابت زمانی اول که در فرکانس های بالاتر رخداده است متعلق به واکنش های خوردگی و انتقال بار در سطح فلز زیر لایه و مربوط به مقاومت لایه اکسیدی ایجاد شده در حین خوردگی بر سطح این فلز است [۲۲] و در این نمونه حلقه خازنی دیگری در فرکانس های پایین مشاهده می شود که داده های جدول ۴ حاکی از توان ۳-ظرفیت خازنی آن دارد، این وضعیت نشان دهنده شرایط نفوذ محدود در هنگام رخداد واکنش های خوردگی است [۲۱]، که شاید به نفوذ گونه های فعال شیمیایی از میان لایه اکسیدی مربوط می شود.

در تطابق نیست که علت آن می تواند به مدت زمان غوطه وری در محلول و پایداری بلندمدت پوشش مربوط باشد به این گونه که درست است که پوشش Hz ۳۰۰۰ در مدت زمان ۳۰ دقیقه از غوطه وری نرخ خوردگی کمتری داشته است اما در بلند مدت نمی تواند مقاومت خوردگی مناسبی ارایه کند. همچنین دیده شده است که پوشش ها در حالت ایده آل از ظرفیت خازنی در محدوده نانو فاراد برخوردارند در حالی که ظرفیت خازنی لایه دوگانه الکتریکی بالاتر بوده و در محدوده میکرو فاراد قرار می گیرد [۲۱] که در مورد پوشش در فرکانس Hz ۲۰۰۰ این گونه است. در تمام نمودارهای مشاهده شده دو ثابت زمانی دیده می شود که ثابت زمانی موجود در فرکانس های بالا مربوط به پوشش و آن که در فرکانس های پایین تر است مربوط به واکنش های انتقال بار مربوط به خوردگی زیر

شکل ۷. مدار معادل به دست آمده از تحلیل نتایج آزمون امپدانس الکتروشیمیایی.

جدول ۴. مقادیر المان های مدار نسبت داده شده به نمونه ها در آزمون امپدانس الکتروشیمیایی برای ۲ ساعت غوطه وری در محلول رینگر.

$R_s(\Omega \cdot \text{cm}^2)$	$\text{CPE}_c(\mu\text{F} \cdot \text{cm}^2)$	a_c	$R_c(\Omega \cdot \text{cm}^2)$	$\text{CPE}_{\text{edl}}(\mu\text{F} \cdot \text{cm}^2)$	a_{edl}	$R_{\text{edl}}(\Omega \cdot \text{cm}^2)$	Chi sq	نمونه
۶۶/۰۵	۶/۹۴۷	۰/۹۱۵۶	۵۶۳۹	۴۲۶/۵	/۷۰۸۲	۵۴۳۰	۰/۰۱۹۲۳	زیر لایه
۱۰/۷۸	۰/۵۱۳۲	۰/۶۹۸۴	۲۱۶۱۱۸	۰/۴۶۵۲	/۴۰۶۳	$۲/۶۷۴ \times 10^6$	۰/۱۷۴۲	۱۰۰ Hz
۳۷/۹۹	۰/۰۰۴۶۹	۰/۹۹۷۳	۴۴۸/۲	۰/۴۸۳۹	/۶۰۲۶	$۱۶/۴ \times 10^6$	۰/۴۹۹۶	۲۰۰ Hz
۰/۲۳۳۶	۰/۲۸۹۵	۰/۷۱۹	۵۴۲/۵	۱/۴۶۷	/۱۶۸۱	۵۲۵۰۰۰	۰/۶۰۰۵	۳۰۰ Hz

3. M. Salahshoor, Y. Guo, *Biodegradable Orthopedic Magnesium-Calcium (Mgca) Alloys, Processing, and Corrosion Performance*, Materials, 5(2012)135-155.
4. T. S. N Sankara Narayanan, I. S. Park, M. H. Lee, *Strategies to Improve the Corrosion Resistance of Microarc Oxidation (Mao) Coated Magnesium Alloys for Degradable Implants: Prospects and Challenges*, Progress in Materials Science;60 (2014).
5. L. Zhang, J. Zhang, C.-f Chen, Y. Gu, *Advances in Microarc Oxidation Coated Az31 Mg Alloys for Biomedical Applications* Corrosion Science, 91(2015),7-28.
6. R. Zeng, W. Dietzel, F. Witte, N. Hort, C. Blawert, *Progress and Challenge for Magnesium Alloys as Biomaterials*, Advanced Engineering Materials;10(2008)B3-B14.
7. M. P. Staiger, A. M. Pietak, J. Huadmai, G. Dias, *Magnesium and Its Alloys as Orthopedic Biomaterials: A Review* Biomaterials, 27(2006)1728-1734.
8. D. Persaud-Sharma, A. McGoron, *Biodegradable Magnesium Alloys: A Review of Material Development and Applications*, Journal of biomimetics, biomaterials, and tissue engineering, 12(2012)25-39.
9. O. Riyad, D. O. N. Hussein, *Production of Anti-Corrosion Coatings on Light Alloys (Al, Mg, Ti) by Plasma-Electrolytic Oxidation (Peo)*. In: Aliofkhazraei DM, editor. *Developments in Corrosion Protection*. InTech,(2014).
10. Sreekanth D., Rameshbabu, N., Venkateswarlu, K., *Effect of Various Additives on Morphology and Corrosion Behavior of Ceramic Coatings Developed on Az31 Magnesium Alloy by Plasma Electrolytic Oxidation*, Ceramics International, 38(2012)4607-4615.
11. P. Bala Srinivasan, J. Liang, R. G. Balajee, C. Blawert, M. Störmer, W. Dietzel, *Effect of Pulse Frequency on the Microstructure, Phase Composition and Corrosion Performance of a Phosphate-Based Plasma Electrolytic Oxidation Coated Am50 Magnesium Alloy*, Applied Surface Science, 256(2010)3928-3935.
12. Q. Li, J. Liang, B. Liu, Z. Peng, Q. Wang, *Effects of Cathodic Voltages on Structure and Wear Resistance of Plasma Electrolytic Oxidation Coatings Formed on Aluminium Alloy*, Applied Surface Science, 297(2014)176-181.
13. X. Lin, X. Yang, L. Tan, M. Li, X. Wang, Y. Zhang, K. Yang, Z. Hu, J. Qiu, *In Vitro*

نتیجه‌گیری

در این تحقیق اثر فرکانس پوشش دهنی بالاتر از ۱۰۰۰Hz در جریان تکقطبی پالسی مستقیم بر خواص خوردگی و ریزساختار پوشش های اکسیدی ایجاد شده بر زیر لایه ای از منیزیم AZ31 بررسی شد. با توجه به آزمون های الکتروشیمیایی انجام گرفته بر این نمونه ها، آزمون فازیابی توسط پراش پرتو ایکس و آزمون میکروسکوپی الکترونی از نمونه ها می توان دریافت:

- ریزساختار حاصل از پوشش ها در فرکانس های بالاتر از ۱۰۰۰Hz تفاوت محسوسی با یکدیگر ندارند.
- فازهای عمدۀ تشکیل دهنده پوشش ها تنها Mg و MgO هستند که به طور طبیعی در چنین پوشش هایی بر زیر لایه منیزیم به وجود می آیند و وجود زیر لایه در این الگوها به دلیل نفوذ پرتو ایکس از پوشش است.
- آزمون های امپدانس الکتروشیمیایی نشان دادند که مقاومت خوردگی پوشش ایجاد شده در فرکانس های ۲۰۰۰Hz از بقیه پوشش ها بالاتر است که شاید دلیل آن کمتر بودن حفرات تخلیه الکتریکی با عمقی به اندازه ضخامت پوشش در این نمونه ها است.
- همانطور که در تحقیقات گذشته [۹] نیز ذکر شده بود تنها در فرکانس های پایین می توان فازهای فسفاتی را مشاهده نمود که در تحقیق فعلی نیز مورد تایید واقع شد. بنابراین به طور کلی می توان به این نتیجه دست یافت که ایجاد چنین پوشش هایی بر زیر لایه منیزیم AZ31 در فرکانس ۲۰۰۰Hz به صورت بهینه امکان پذیر است.

مراجع

1. C. Blawert, Bala Srinivasan, P. 6 - *Plasma Electrolytic Oxidation Treatment of Magnesium Alloys*. In: Dong H, editor. *Surface Engineering of Light Alloys*. Woodhead Publishing. (2010) 155-183.
2. A. Fekry, *Electrochemical Corrosion Behavior of Magnesium Alloys in Biological Solutions*, INTECH Open Access Publisher, (2011).

The Electrochemical Society;148(2001)B489-B496.

Degradation and Biocompatibility of a Strontium-Containing Micro-Arc Oxidation Coating on the Biodegradable Zk60 Magnesium Alloy, Applied Surface Science, 288(2014)718-726.

14. H. Tang, D. Yu, Y. Luo, F. Wang, *Preparation and Characterization of Ha Microflowers Coating on Az31 Magnesium Alloy by Micro-Arc Oxidation and a Solution Treatment, Applied Surface Science, 264(2013)816-822.*

15. Y. Xiong, C. Lu, C. Wang, R. Song, , *The N-Mao/Epd Bio-Ceramic Composite Coating Fabricated on Zk60 Magnesium Alloy Using Combined Micro-Arc Oxidation with Electrophoretic Deposition, Applied Surface Science, 322(2014)230-235.*

16. S. Durdu, M. Usta, *Characterization and Mechanical Properties of Coatings on Magnesium by Micro Arc Oxidation, Applied Surface Science, 261(2012)774-782.*

17. G. Y. Liu, J. Hu, Z. K. Ding, , C. Wang, *Bioactive Calcium Phosphate Coating Formed on Micro-Arc Oxidized Magnesium by Chemical Deposition Applied Surface Science, 257(2011)2051-2057.*

18. *Nonequilibrium Electrode Potentials*. In: Bagotsky VS, editor. *Fundamentals of Electrochemistry, 2nd Edition*, vol. 1. United States of America: John Wiley & Sons, (2005)27-28.

19. M. M. Attar, R. Naderi, M. H. Moayed, *Investigation on the Effect of Various Surface Preparations on Corrosion Performance of Powder Coated Steel by Eis Materials and Corrosion, 56(2005)325-328.*

20. A. Lasia, *Electrochemical Impedance Spectroscopy and Its Applications*. In: Conway BE, Bockris JOM, White R, editors. *Modern Aspects of Electrochemistry*, vol. 32. Springer US. (2002)143-248.

21. D. J. Mills, *An Introduction to Electrochemical Corrosion Testing for Practicing Engineers and Scientists: By W. Stephen Tait, Published by Pairodocs Publications, Racine, WI, USA, Progress in Organic Coatings, 26(1995)73-74, 1995.*

22. G. Baril, C. Blanc, , N.Pébère , *Ac Impedance Spectroscopy in Characterizing Time-Dependent Corrosion of Az91 and Am50 Magnesium Alloys Characterization with Respect to Their Microstructures, Journal of*